

Betreft: Ongevraagd advies inzake armoedebestrijding
Uitgebracht door de Adviesraad Sociaal Domein Leiden d.d. 19 oktober 2022

De Adviesraad Sociaal Domein Leiden ziet dat de financiële situatie van veel Leidenaren zorgelijk is. De vraag is zelfs hoe mensen de winter doorkomen. Dit vergt van ieder, ook de overheid, vindingrijkheid en een praktische, pragmatische aanpak. Binnen de bestaande regels en regelingen, maar ook daarbuiten moeten alle zeilen bijgezet worden om burgers te helpen in onzekere tijden rond te komen. Inzet daarop hoort bij de opgave van de gemeente uit hoofde van wetgeving in het sociaal domein.

Hieronder geven wij kort en bondig enkele adviezen, lichten die kort toe en voegen ideeën en suggesties toe.

1. Advies: zet menskracht en middelen in om actief *alle burgers* te bereiken en te informeren over mogelijkheden tot armoedebestrijding. Besteed hierbij ook aandacht aan de burgers die zelf misschien geen hulp nodig hebben, maar wel kunnen signaleren en anderen op weg kunnen helpen.

Toelichting:

Regelingen bereiken vaak genoeg niet de mensen waarvoor ze zijn bedoeld. In deze noodsituatie moet alles worden ingezet om inwoners van het volledige pakket gebruik te laten maken en om te kijken wat nog meer mogelijk is in de individuele situatie.

Suggesties:

- Brief naar alle inwoners, in alle talen met vermelding hoe en waar ze naar toe kunnen voor financieel advies.
  - Alle kanalen benutten voor concrete en begrijpelijke informatie: lokale en regionale TV en radio, kranten; folders en flyers bij alle intermediairs en vindplaatsen.
  - Aparte knop (bv. Financieel advies, Hoe kom ik de winter door) op de voorpagina van de website. De website is voor de gemiddelde burger moeilijk te doorgronden, wij vragen daar nogmaals aandacht voor.
  - Aparte ingang op telnr. 014 voor geldzorgen, zodat je meteen bij het goede team terecht komt.
  - Openstelling (open inloop) stadhuis en stadskantoor op marktdagen en koopavonden speciaal voor financieel advies. Maak dat duidelijk met banners etc. Open inloop kan natuurlijk ook in buurthuizen, gezondheidscentra, de bieb ed.
  - Maak flyers en deel uit op de markt ed.
2. Advies: zet menskracht en middelen in om met samenwerkingspartners specifieke risicogroepen te bereiken. Richt u daarbij op het voorkomen van (verdere) financiële problemen.

Toelichting:

Een deel van de Leidse inwoners loopt groot risico op financiële problemen. Een deel is bij de gemeente bekend en een deel moet actief worden opgezocht.

Suggesties:

- Benader proactief de ‘bekende klanten’ van de gemeente (dus ook die van wijkteams): mensen die gebruik maken van de door de gemeentelijke voorzieningen (P-wet, Wmo, Jw, Wi, Wgs, kwijtschelding etc.) of omgekeerd: de mensen die bij de gemeente een schuld hebben (eigen debiteuren; denk ook aan bewindvoerders, deurwaarders: sociaal verantwoorde incasso). Maar ook mensen die niet in een regeling zitten maar die bv bekend zijn bij de wijkteams, maatschappelijk werk, ouderenzorg, Juridisch Loket, sociaal werk. Roep ze op, bel ze op, maak contact met ze.
  - Bij alle reguliere contacten met burgers ongeacht ‘de wet’: bespreek de financiële situatie, loop alle regelingen langs en kijk wat er nog meer gedaan moet worden.
  - Maak met UWV en SVB afspraken over het benaderen van hun cliënten, maak afspraken over hoe zij het beste bereikt kunnen worden. Bv. via telefoonteams van die uitvoeringsorganisaties, bijsluiters bij maandoverzichten, knop op de website, spreekuur gemeente.
  - Zoek actief alle vindplaatsen (sociale kaart) op en geef advies en regel dat er op die vindplaatsen aanvragen gedaan kunnen worden. Voedselbank, Leger des Heils, buurthuizen, kerken en moskeeën, fondsen, gezondheidszorg, scholen, bibliotheek, supermarkt etc. etc.
  - Maak gebruik van belangrijke partners zoals woningcorporaties, energiebedrijven en zorgverzekeraars. Die beschikken over gegevens van inwoners die moeilijk zitten met hun rekeningen en die niet in de signalen van de vroegsignalering terecht komen. Geef ze de opdracht hun klanten actief te benaderen, bv. via hun eigen hulpverleners.
  - Zet woningcorporaties en energiecoaches actief in, maak ze zichtbaarder en versnel de inzet. Maak energieboxen breder toegankelijk.
  - MKB en ZZP gericht en in samenwerking benaderen via ondernemersverenigingen, winkeliersverenigingen, KvK, ZZP-platforms etc. Werk samen met EZ van de gemeente en de arbeidsmarktregio/WSP.
  - Gericht benaderen van werkgevers met laag ingeschaalde werknemers. Laat ze hun werknemers aanschrijven, flyers verstrekken, HRM laten inzetten, budgetcoaches beschikbaar stellen.
  - Aandacht voor publieke voorzieningen die in de knel komen: buurthuizen, zwembaden, ijsshal, sportverenigingen, ed.
3. Advies: inventariseer het eigen gemeentelijk instrumentarium, zet het creatief en integraal met eigen en landelijke regelingen in en breid dit uit binnen de wettelijke mogelijkheden.

Toelichting en suggesties:

Er wordt gewerkt aan een landelijk pakket aan maatregelen. De gemeente kan zelf ook haar eigen instrumenten inzetten. Positief is bijvoorbeeld dat al aan uitbreiding van een vergoeding voor duurzaam witgoed wordt gedacht. Verder zijn er diverse gemeenten die goede voorbeelden hebben: regeling voor minima met schoolgaande kinderen, oplossingen voor aflossing schulden bekijken, kwijtschelding laatste aflossingstermijnen, schulden kunnen maken en toch de SHV open stellen, extra regeling voor chronisch zieken en gehandicapten, MKB steunfondsen en gerichte verduurzaming, regelingen voor maatschappelijke /publieke voorzieningen etc.

Zoals wij in een eerder advies hebben aangegeven: liever landelijke regelingen (het gaat hier om ontwikkelingen waar de gemeente geen grip op heeft) dan een nieuw oerwoud aan gemeentelijke regelingen. De nu ontstane situatie kan ook worden aangegrepen om de lokale regelingen goed uit te dunnen, overzichtelijker te maken voor inwoners en zonder negatieve effecten op landelijke regelingen (toeslagen, belastingen ed).

Adviesraad Sociaal Domein Leiden
19 oktober 2022